Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2002–2003

28 607 Wijziging van enkele belastingwetten c.a. (Belastingplan 2003 Deel I)

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOORZOVER NADIEN GEWIJZIGD[1]

A

I Voorstel van wet

1. Artikel XI, onderdeel M, van het bij de Raad ingediende wetsvoorstel luidde oorspronkelijk:

M. Na **artikel 41** wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 41a

Indien naar de regels van de wet zoals die luidden in het kalenderjaar 2002 een inhoudingsplichtige met betrekking tot een op 31 december 2002 bij hem in dienst zijnde werknemer de afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof genoot, blijft ten aanzien van die inhoudingsplichtige met betrekking tot die werknemer voor het ouderschapsverlof dat op 31 december 2002 reeds is ingegaan de met ingang van 1 januari 2003 vervallen regeling inzake de afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof doorlopen tot uiterlijk 1 januari 2004.

2. Artikel XV van het bij de Raad ingediende wetsvoorstel luidde oorspronkelijk:

Artikel XV

De Wet op de belastingen van rechtsverkeer wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 15, eerste lid, onderdeel o, wordt vervangen door:

o. door in Nederland gevestigde lichamen die de bevordering van stedelijke herstructurering ten doel hebben. Deze bepaling is van toepassing in bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan te wijzen gevallen onder daarbij te stellen voorwaarden en beperkingen;.

II Memorie van toelichting

1. Paragraaf 3.1 luidde oorspronkelijk:

3.1 Introductie levensloopfaciliteit.

De behoeften en wensen van mensen ten aanzien van werken, de zorg voor kinderen, gezin of ander levensverband, en leren kunnen per levensfase wisselen. In bepaalde periodes van het leven kan de behoefte bestaan om tijd te besteden aan de zorg of studie zonder hiervoor de plaats in het arbeidsproces op te geven. In de *Bouwstenennota financiering langdurend zorgverlof*[2] wordt de periode tussen 30 en 50 jaar aangeduid als het «spitsuur» van het leven. Om werknemers meer mogelijkheden te geven om te variëren in de combinatie van werk en andere activiteiten is in het Strategisch Akkoord een levensloopfaciliteit voorgesteld. Met deze levensloopfaciliteit worden de mogelijkheden voor het opnemen van onbetaald verlof over de gehele levensloop heen, dus ook gedurende deze en andere drukke perioden in het leven, vergroot.

De financiële ruimte voor de opbouw van de levensloopfaciliteit wordt in het Strategisch Akkoord deels gezocht in het beperken en laten vervallen van de huidige fiscale en niet fiscale levensloop- en verlofregelingen. Fiscaal wordt de financiële ruimte gecreëerd door een beperking van het Witteveenkader (opbouwpercentage 1,75% bij eindloonregeling) en het laten vervallen van de afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof.

Inperken Witteveenkader

Het fiscale regime voor pensioenen (ook wel aangeduid als het «Witteveenkader») voorziet in de mogelijkheid van een pensioenopbouw tot een maximaal op te bouwen pensioen van 2% eindloon (2,25% middelloon) per jaar. Dat

[1] Wijzigingen van redactionele aard zijn niet opgenomen.
[2] Kamerstukken II, 2001–2002, 28 431, nr. 2.

KST63311
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2002

betekent dat in 35 jaar een pensioen van 70% van het eindloon kan worden bereikt. Dit is een ruime norm die uitgaat boven het gebruikelijke niveau. De meeste collectieve pensioenregelingen met een ambitieniveau van 70% eindloon kennen een opbouwperiode van 40 jaar (1,75% per jaar). De overweging om een dergelijke ruime norm te creëren was ingegeven door de overweging om een grote mate van flexibiliteit te creëren voor de invulling van verlofmogelijkheden na afloop van de arbeidzame periode. Met de invoering van het Witteveenkader in juni 1999 hebben individuele deelnemers steeds meer de gelegenheid gekregen verbeteringen in hun pensioenregeling aan te brengen die zijn afgestemd op de individuele behoefte. Bij de doelstelling van het kabinet om de mogelijkheden voor verlof tijdens de arbeidzame periode verder te flexibiliseren en de arbeidsparticipatie van ouderen te bevorderen past een heroverweging van deze ruime norm. Dit is de reden waarom thans wordt voorgesteld de pensioennorm, evenals in de lijfrentesfeer, te beperken tot een maatschappelijk gangbare pensioenregeling.

Gelet op het bovenstaande wordt thans voorgesteld de maximale begrenzingen van de opbouw van een ouderdomspensioen van 2% eindloon per dienstjaar en 2,25% middelloon per dienstjaar bij te stellen naar respectievelijk 1,75% en 2%. De mogelijkheden voor de opbouw van een beschikbare-premiepensioen worden eveneens navenant beperkt.

Voor lopende pensioenregelingen is voorzien in een overgangsregeling voor op 31 december 2002 bestaande pensioenregelingen. Voor deze regelingen blijft de huidige regelgeving van toepassing tot uiterlijk 1 januari 2005. Op deze wijze hebben sociale partners nog twee jaar de gelegenheid om nadere afspraken te maken over een aanpassing van lopende pensioenregelingen. Uiterlijk met ingang van 1 januari 2005 moeten ook dergelijke pensioenregelingen aan het nieuwe regime voldoen voor wat de aanspraken betreft die vanaf dat moment ontstaan. In samenhang met deze overgangsregeling wordt met het oog op de uitvoerbaarheid en de eenvoud de looptijd van de nog lopende overgangsregeling die gold voor op 1 juni 1999 bestaande pensioenregelingen verlengd tot 1 januari 2005.

Afschaffen van de afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof

Met de introductie van een levensloopfaciliteit wordt een ruime verlofregeling gecreëerd. Stroomlijning van de huidige regelingen alsmede het creëren van financiële ruimte voor de nieuwe ruimere levensloopfaciliteit brengt met zich mee dat de afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof komt te vervallen. Voor werknemers van wie op 31 december 2002 het ouderschapsverlof al is ingegaan is een overgangsregeling getroffen die erin voorziet dat de huidige regeling tot uiterlijk 1 januari 2004 van kracht blijft.

2. Paragraaf 5.2 is aangevuld met betrekking tot het gebruik van de basisaftrek lijfrente. De oorspronkelijke tekst luidde:

Algemeen

De doelstelling van het lijfrenteregime is een ieder de mogelijkheid te bieden een adequate oudedagsvoorziening op te bouwen. De jaarruimte is de beschikbare ruimte van een belastingplichtige voor aftrekbare lijfrentepremiebetalingen die dienen ter compensatie van een pensioentekort. De basisruimte voor de aftrek van lijfrentepremies maakt onderdeel uit van deze jaarruimte. De basisruimte voor de aftrek van lijfrentepremies (basisaftrek lijfrente) biedt een beperkte lijfrentepremieaftrek ter grootte van € 1069 (voor het jaar 2002). Elke belastingplichtige kan zonder nadere toetsing gebruik maken van de basisaftrek lijfrente.

Afschaffen basisaftrek lijfrente

In het Strategisch Akkoord is voorgesteld de basisruimte voor lijfrentepremieaftrek met ingang van 1 januari 2003 af te schaffen. De mogelijkheid van ongetoetste realisatie van de basisaftrek doet afbreuk aan de doelstelling om uitsluitend in situaties van een daadwerkelijk pensioentekort de basisaftrek lijfrente toe te staan.

Het afschaffen van de basisaftrek heeft geen gevolgen voor de omvang van de totale jaarruimte. De mogelijkheid van aftrek van lijfrentepremies die dienen ter compensatie van een pensioentekort blijft onverkort gehandhaafd.

Website Belastingdienst

Om de belastingplichtige te ondersteunen bij het berekenen van het maximale bedrag aan lijfrentepremies dat afgetrokken kan worden staat op de internetsite van de Belastingdienst (*www.belastingdienst.nl*) een rekenprogramma Lijfrentepremie. Dit programma zal een prominentere plaats krijgen op de website, waardoor het toegankelijker wordt voor de belastingplichtige.

3. Toelichting op de artikelen

Aan de toelichting op *artikel I (Wet inkomstenbelasting 2001)*, is naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad aan het slot van de tweede alinea van de toelichting op onderdeel C de volgende zin toegevoegd:

Vanzelfsprekend is dit artikel niet alleen van toepassing indien de belastingplichtige de juridische eigendom van een onroerende zaak bezit, maar ook als deze alleen de economische eigendom bezit.

Aan de toelichting op *artikel XI (Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen)*, is naar aanleiding van een redactionele kanttekening van de Raad aan onderdeel A de volgende alinea toegevoegd:

Onder speur- en ontwikkelingswerk wordt in artikel 1, eerste lid, onderdeel n, thans ook verstaan daaraan voorafgaand in Nederland verricht haalbaarheidsonderzoek. Het voorstel houdt in de definitie van speur- en ontwikkelingswerk aan te scherpen door het haalbaarheidsonderzoek daaruit te schrappen. In verband hiermee vervalt tevens de noodzaak van de omschrijving die is opgenomen in onderdeel artikel 1, eerste lid, onderdeel p.

De toelichting op *artikel XI, onderdeel M (artikel 41a van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen)* luidde oorspronkelijk als volgt:

In het nieuwe artikel 41a wordt voor de per 1 januari 2003 afgeschafte afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof een overgangsregeling geïntroduceerd met betrekking tot werknemers die per 31 december 2002 bij de inhoudingsplichtige in dienst waren en voor wie de inhoudingsplichtige de afdrachtvermindering in 2002 reeds toepaste. De afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof is met betrekking tot die werknemers onder de in 2002 geldende voorwaarden nog van toepassing tot uiterlijk 1 januari 2004. Deze overgangsregeling geldt alleen voor het ouderschapsverlof dat op 31 december 2002 al was ingegaan. Voor daarop volgend ouderschapsverlof (met betrekking tot een ander kind) geldt de overgangsregeling niet. Ter voorkoming van misverstanden wordt hier nog opgemerkt dat indien het ouderschapsverlof op grond van artikel 6:2, vierde lid, onderdeel b, van de Wet arbeid en zorg in perioden is opgedeeld, en de eerste periode op 31 december 2002 reeds is ingegaan, de overgangsregeling ook geldt voor de volgende perioden.

Gedurende de periode tot 1 januari 2004 blijven de regels van de wet en de krachtens de wet uitgevaardigde regelingen zoals die luidden op 31 december 2002 inzake de afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof, van toepassing.

De toelichting op *artikel XV (Wet op belastingen van rechtsverkeer)* luidde oorspronkelijk als volgt:

Zoals in het algemene deel van deze memorie is aangegeven vervalt de vrijstelling van overdrachtsbelasting bij verkrijgingen door woningcorporaties. Om te voorkomen dat deze corporaties in gevallen van stedelijke herstructurering twee maal met heffing van overdrachtsbelasting worden geconfronteerd, wordt die vrijstelling vervangen door een vrijstelling bij verkrijgingen door lichamen die de bevordering van stedelijke herstructurering ten doel hebben. Om te bereiken dat de vrijstelling slechts toepassing vindt in de gevallen waarvoor zij is bedoeld, wordt voorgesteld deze gevallen en de voorwaarden en beperkingen voor toepassing ervan vast te leggen in een ministeriële regeling die in overeenstemming met de ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal worden vastgesteld.